

Nr 205.

Godkänd av första kammaren den 31 maj 1917.

Godkänd av andra kammaren den 31 maj 1917.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkhögskolor jämte i ärendet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 132)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 13 januari 1917 avlåtna statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t under punkt 198 av åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående anslag för beredande av tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkhögskolor, beräkna för ändamålet på extra stat för år 1918 ett belopp av 50,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en den 14 april 1917 till riksdagen avlåten proposition (nr 241), under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att anvisa på extra stat för år 1918 ett förslagsanslag av 45,000 kronor för beredande under läsåret 1917—1918 av tillfällig löneförbättring åt lärare vid statsunderstödda folkhögskolor att, efter Eders kungl. Maj:ts beprövande i varje särskildt fall, utgå enligt följande grunder, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder äro erforderliga:

- 1) Den tillfälliga löneförbättringen utgår

a) med högst 250 kronor för vinterkurs och högst 100 kronor för sommarkurs samt därutöver med högst 200 kronor i familjetillägg till den, som vid läsårets början är anställd i egenskap av ordinarie lärare, under förutsättning att befattningshavaren vid denna tidpunkt har eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder; dock att löneförbättring med dessa belopp icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever,

b) med högst 250 kronor för vinterkurs och högst 100 kronor för sommarkurs till varje ordinarie lärare, som icke äger erhålla tillfällig löneförbättring enligt de i punkt a) angivna grunder;

c) med högst 200 kronor för vinterkurs och högst 100 kronor för sommarkurs till varje icke ordinarie, manlig och kvinnlig ämneslärare, som har en tjänstgöringsskyldighet av minst 15 timmar i veckan;

d) med högst 150 kronor för vinterkurs och högst 100 kronor för sommarkurs till varje annan manlig och kvinnlig lärare, som har en tjänstgöringsskyldighet av minst 15 timmar i veckan och vilken icke äger erhålla tillfällig löneförbättring enligt de i punkterna a), b) och c) angivna grunder.

2) Såsom bidrag till ifrågavarande tillfälliga löneförbättring utgå av det belopp, som för varje särskilt fall må komma att bestämmas, två tredjedelar av statsmedel, under villkor att den återstående tredjedelen tillskjutes av landsting, kommuner eller enskilda.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehåft två motioner, däri hemställts, att riksdagen med anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 241, men med ändring av däri angivna bestämmelser och belopp, måtte besluta att på extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 135,000 kronor för beredande under läsåren 1916—17 och 1917—18 av tillfällig löneförbättring åt lärare vid statsunderstödda folkhögskolor att utgå enligt av Eders Kungl. Maj:t föreslagna grunder, dock så att ifrågavarande löneförbättring helt och hållet bestrides av statsmedel.

Emot Eders Kungl. Maj:ts förslag om beviljande av tillfällig löneförbättring för ifrågavarande lärarpersonal under år 1918 har riksdagen icke haft något att erinra. Vad beträffar grunderna för denna löneförbättring har riksdagen däremot icke kunnat helt antaga Eders Kungl. Maj:ts förslag. Med hänsyn till det fullständigt outhärdliga skicket, vari frågan om en blivande lönereglering för folkhögskolornas lärare befinner sig, har riksdagen ej velat nu medverka till att principen om särskilt lönetillägg för familjeförsörjare varder tillämplig i fråga om den tillfälliga löneförbättringen för ordinarie lärare, utan har riksdagen ansett det riktigare, att alla ordinarie lärare erhålla tillfällig löneförbättring med samma belopp. I

fråga om storleken av detta belopp har riksdagen ansett sig böra bestämma högst 350 kronor för vinterkurs och högst 100 kronor för sommarkurs. Beträffande icke ordinarie lärare har riksdagen anslutit sig till Eders Kungl. Maj:ts förslag.

De av riksdagen beslutade ändringarna i den tillfälliga löneförbättringens storlek torde icke behöva medföra någon ändring i det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet.

Beträffande frågan om beredande av tillfällig löneförbättring även för år 1917 får riksdagen hänvisa till sitt yttrande i fråga om tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid kommunala mellanskolor. På *enahanda* skäl som där anförts har riksdagen ansett sig jämväl för här ifrågavarande personal böra bevilja krigstidshjälp för år 1917 med 250 kronor för ordinarie lärare och 150 kronor för övriga lärare, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som kunna bliva erforderliga. Kostnaden för denna krigstidshjälp, som torde böra helt utgå av statsmedel, har av riksdagen beräknats till 37,000 kronor, vilket belopp Eders Kungl. Maj:t äger att disponera under år 1917.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och ovanberörda motioner

dels anvisat på extra stat för år 1918 ett förslagsanslag av 45,000 kronor för beredande under läsåret 1917—1918 av tillfällig löneförbättring åt lärare vid statsunderstödda folkhögskolor att, efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande i varje särskilt fall, utgå enligt följande grunder, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder äro erforderliga:

1) Den tillfälliga löneförbättringen utgår

a) med högst 350 kronor för vinterkurs och högst 100 kronor för sommarkurs till varje ordinarie lärare;

b) med högst 200 kronor för vinterkurs och högst 100 kronor för sommarkurs till varje icke ordinarie, manlig och kvinnlig ämneslärare, som har en tjänstgöringsskyldighet av minst 15 timmar i veckan;

c) med högst 150 kronor för vinterkurs och högst 100 kronor för sommarkurs till varje annan manlig och kvinnlig lärare, som har en tjänstgöringsskyldighet av minst 15 timmar i veckan och vilken icke äger erhålla tillfällig löneförbättring enligt de i punkterna a) och b) angivna grunder.

2) Såsom bidrag till ifrågavarande tillfälliga löneförbättring utgå av det belopp, som för varje särskilt fall må komma att bestämmas, två tredjedelar av statsmedel, under villkor att den återstående tredjedelen tillskjutes av landsting, kommuner eller enskilda;

dels beslutat, att för 1917 kristidshjälp av statsmedel skall utgå till lärare vid statsunderstödda folkhögskolor med 250 kronor till ordinarie lärare vid vinterkurs eller vinter- och sommarkurs samt med 150 kronor till sådan annan lärare vid vinterkurs eller vinter- och sommarkurs, som har en tjänstgöringsskyldighet av minst 15 timmar i veckan, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter i ämnet, som må vara erforderliga;

dels och till bestridande av kostnaderna för ifrågavarande krigstidshjälp anvisat på extra stat för år 1919 ett förslagsanslag av 37,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1917 förskottsvis av tillgängliga medel utanordna detta belopp.

Stockholm den 31 maj 1917.

Med undersåtlig vördnad.
